

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 119.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e30307/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

fort Bemærkning. Det forekommer mig nemlig, at saafremt Forsamlingen gaar ind paa det af den ærte Rigsdagmand for Kjøbenhavn De District (Køben) stillede Amendement, hvorefter der er foreskrevet Kongen at foreslaa Modifikationer i det engang foretagne Grundlovsforslag, saa vil Forsamlingen gjere sig skyldig i det Brevskifte, i sit Forretningseresultat at udsale Røget om Kongens Forhold til Forsamlingen. Det synes mig derfor, at man allerede af denne recent formelle Grund bør foreslaa det stillede Amendement.

Formanden sætte derpaa under Afstemning de til den ombehandlede Paragraph stillede Amendement, og blev Resultatet følgende:

1. **Udstyrets Indstilling:**
At de to første Led af Paragraphen forandres saaledes: „I Overhold til de fredegnede Afstemninger paalægges det Udstyret at foreslaa et fuldstændigt Lovforslag, som skal være meddelt Forsamlingen 24 Timer inden Sagens Foretagelse. Skulde der ved de forskjellige Afstemninger være fredegnede Modsigelse i Lovforslaget, skal Udstyret samtidigt med Afgivelsen af det endelige Udstyret foreslaa saadanne Rettelser, som det af den Grund maatte finde nødvendige“;

eenstemmig antaget med 143 Stemmer.

2. **Ersteds Forslag:**

At en simpel Stemmeskerlighed i det i Paragraphens sidste Bemærkning nævnte Tilfælde er tilstrækkelig;

forfattet med 133 Stemmer mod 10.

3. **Karstens Forslag:**

At der tilføies en Bestemmelse af følgende Indhold: „Hvad imidlertid det foreslagte Udstyret til Grundloven angaar, da skal det, efterat det enkelte Afstiftelse hese været Ojenshaand for Afstemning og forinden der findes til at foreslaa et fuldstændigt Lovforslag fra Forsamlingens Side, være Afgjørelsen forbeholdt, at bringe Forslag til Modifikationer i de ved Afstemningen fredegnede Resultater under Overretten af Forsamlingen, som i saa Fald vil have at bestemme, under hvilke Former disse Forslag bør tages under Behandling“;

forfattet med 119 Stemmer mod 24.

De ved §§ 16 og 17 af Comiteen stillede Forandringsforslag blev, som Reactionsbemærkninger, antagne under Afstemning.

Formanden: Jeg antager, at de ved §§ 18 og 19 stillede Amendement kan tages under Forhandling under Det, da det af den ærte Rigsdagmand for Kjøbenhavn Ole Deltelt (Lyfild) stillede Amendement angaar begge Paragrapher.

Orsted: Jeg har alt forhen foreslaaet, hvorefter jeg et ønske afskåret af Forhandling angaaende de i Paragrapherne nævnte Tilfælde, men da Forsamlingen er frem for, at der skal finde saa lidt Forhandling end som muligt, har jeg troet at burde foreslaa, at Formanden havde tillode en aldeles kort Forhandling.

Hjgreen-Høising: Jeg skal blot bemærke med Henjyn til det af Comiteen stillede Forandringsforslag, at man har tillodt Ordet „Spørgsmaal“ i § 18, først, navnlig ved Interpellationer, en Afvillingsspaand kan være foretaget henholdsvis. Dette har ogsaa været været Comiteens Mening, men da man er bleven opmærksom paa, at Interpellationer maatte ikke af alle vilde anses indledende i Ubrøstene „Forslag eller Forandringsforslag“, har man tillodt Ordet „Spørgsmaal“.

Krieger: Jeg skal blot tilføie, setop med Henjyn til det 2de Punkt ved §§ 18 og 19, at det synes mig at fride mod Tanken i selve Bestemmelsen at tillode en Forhandling, som end denne maatte være ganske kort. Det maa nemlig være en Indligning, som derfor ikke taaler Forhandling, om en Sag skal afvises eller ikke. Den, der fremfatter Afvillingsspaanden, maa nemlig være vid paa, at Forsamlingen har vil sige det Samme, og naar en saadan Paand trænger til Retter, kan man setop paa Grund heraf sige, at den er umoderet og uretfærdig. Det samme gjælder om Forslag til Afstemning, naar Forhandlingerne træffe i Rødgang; ogsaa her maa Indligning sige, at man bør handle med Blid.

Hjgreen-Høising: Jeg har allerede under den foreløbige For-

handling udtalt, at det følger af det hele Niemet med Afvillingsspaanden, at ingenfaldet Diskussion om samme bør finde Sted.

Davids: Jeg maa være enig med den foregaaende Tale, at det foreslaaede Amendement ikke kan antages med Henjyn til § 18, og at det slet ikke gaar an, ved det saakaldte la question préalable eller previous question at tillode nogen Diskussion. Hvad han i saa Hensende har bemærket, er fuldkommen rigtig. Men noget anderledes forholdes det sig med Henjyn til § 19, eller hvor Spørgsmaalet er om, hvad Frankmandene kalde la clôture. Der er det tvivlindt indført i Frankrig, at naar man forlanger Forhandlingens Afslutning, saa kan en, men ogsaa kun en Tale faae Lovet herimod, og derved forhindres det, at et enkelt Parties Ordførere berøves Frihed til at komme til at tale paa dette Parties Bægne. Detuden vilde der i Frankrig, og denne Form med la clôture finder alene Sted i Frankrig, en Tale, som gjør, at den aldrig bringes i Anvendelse, fremt etvært Parties Ordførere have havt Lovet. Det er derfor maaske ikke uden Betænselighed at overføre en saadan Form, hvor den politiske Tale i parlamentariske Forhandlinger slet ikke kan være udbannet. Jeg skal i denne Hensende henvisse til de Forhandlinger, som setop i den seneste Tid hese fundet Sted i England i en Comite, som er bleven nedsat for at tage nogle Spørgsmaal med Henjyn til Forretningseresultatet under Overretten. Alle de gode, men ogsaa de betænkelige Sider ved la clôture ere her med megen Klarhed udfarede, og det havde vistnok været at ønske, at det stillede Amendement paa mere bejæmt Maade var gaaet ud paa at medarbejde de sidste.

Hjgreen-Høising: Enkeltheden som den sidste ærte Tale har lænkt sig Afgjørelsen af denne Sag, nemlig at eet Medlem skulde have Ret til at tale imod Sagens Afslutning, foreslaaer der ikke noget Amendement i Sagen, men derimod et andet, hvorefter Afgjørelsen vil ordentligvis skulde sies uden Forhandling, men Formanden dog efter Omstændighederne skulde kunne tillode en aldeles kort Forhandling. Det forekommer mig meget ubehøit, og det vil for Formanden være særdeles vanskeligt at tage Bestemmelse herom; Comiteen har derfor troet det rigtigst at afstjære al Forhandling om dette Punkt, hvorefter det naturligvis er Formanden forbeholdt at fremsette for Forsamlingen, hvad han mener, at der tales for en Sags Afslutning.

Orsted: Jeg foreslaaer mit Amendement med Henjyn til § 28 og ønsker kun mit Forandringsforslag sat under Afstemning med Henjyn til den sidste Paragraph.

Derpaa fredees til Afstemning, ved hvilken

1. **Udstyrets Forandringsforslag:**

At Begyndelsen forandres til: „naar et Spørgsmaal, et Forslag o. s. v.“ antages med 136 Stemmer mod 6.

Stemningen af Indstillingen: og at de sidste Ord „om Forslaget skal sies“ forandres til: „om det skal sies“, blev som en af Indstillingen lydende Reactionsbemærkning vedtaget under Afstemning.

2. **Ersteds Forslag:**

At § 19 medfæres saaledes, at ikke al Forhandling udelukkes, dog at Afgjørelsen ordentligvis foregaaer uden Forhandling, men at Formanden efter Sagens Beskaffenhed kan tillode en aldeles kort Forhandling;

forfattet med 126 Stemmer mod 16.

Derpaa tages de ved § 29 stillede Forslag under Behandling.

Røst Hansen: Jeg skal sige, uden at gjentage, hvad der allerede er sagt, at ansejale vært Forandringsforslag med et Par Ord. Jeg ønsker en Talestid her i Salen af den simple, men, som det synes mig, afgjørende Grund, at den er aldeles nødvendig, dersom alle Fordrag skulde høre af alle og først jeg mener, at den vilde forebygge usublig Tale og altsaa spare paa ved forløbne Tid. Man har indvendt derimod, at nogle Rigsdagmand derved muligvis af en naturlig eller i bered Afvilling begyndt bløffelse vilde hindres fra at tale, naar de sulte kaldt dertil. Jeg svarer dertil, at Den, der har tillod sig og er valgt til Røstes Talemand, kan maa ogsaa antages at kunne tale, saa ofte han føler et virkelig Kald dertil. For at forebygge Misforstaaelse skal jeg dog bemærke,